

Hourig Torosian, *Portrait* (2009)

display 5

Κώστας Μάντζαλος,

Κοσμήτορας Σχολής Αρχιτεκτονικής, Καλών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Πανεπιστήμιο Frederick.

A/M 3031 | Hourig Torosian, *Portrait* (2009)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΡΓΟΥ: 3031, “ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ” ΤΗΣ ΧΟΥΡΙΚ ΤΟΡΟΣΣΙΑΝ

Η σχέση μου με την Κρατική Πινακοθήκη και τη Κρατική Συλλογή κρατάει πολλά χρόνια και έχει μια διπολική ταυτότητα. Πρώτα πρώτα ως καλλιτέχνης που αντιπροσωπεύεται στη συλλογή, και δεύτερο ως μέλος της Επιτροπής Αγοράς Έργων από το 2009, των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Το επιλεγμένο έργο για το εκθεσιακό και ερευνητικό πρόγραμμα ‘displays’ έχει τίτλο ‘Πορτραίτο’ και ανήκει στη συλλογή από το 2010 μετά από εισήγηση της επιτροπής που ήμουν μέλος κι εγώ.

Την Χουρίκ Τοροσιάν την γνωρίζω για αρκετά χρόνια τώρα και παρακολουθώ στενά την μέχρι τώρα εικαστική της δραστηριότητα. Αυτό που σίγουρα μπορώ να πω για την επαφή μου με την Χουρίκ είναι ότι είναι μια απίστευτη εμπειρία. Μέσα από την ιδιότητα και των δύο μας ως ακαδημαϊκοί, βρισκόμαστε σχεδόν σε καθημερινή βάση. Η επαφή μας βέβαια γίνεται και εκτός εργασιακού περιβάλλοντος. Σε κοινωνικό επίπεδο βρισκόμαστε για βραδιές σε Ινδικά δείπνα, για καφέ, για τσάι, για κουβεντούλα για την τέχνη και για μας. Όσο περισσότερο την γνωρίζω καταλαβαίνω πως πραγματικά δεν την γνωρίζω. Ένα απρόβλεπτο άτομο! Μια φιγούρα γνήσια εκκεντρική όπως συχνά την αποκαλώ! Μια έκφραση με θετικό επηρεασμό και έννοια.

Όπως όλοι οι γνήσιοι καλλιτέχνες, η προσωπικότητα της Χουρίκ είναι ο καλύτερος πρεσβευτής της δουλειάς της και η δουλειά της ο καλύτερος πρεσβευτής της προσωπικότητάς της. Πλήρως ασυμβίβαστα και ολοκληρωτικά ανοικτόμυαλα, η Χουρίκ αναβιώνει παραδοσιακές αξίες από το άμεσο οικογενειακό της περιβάλλον. Ένας από τους χαρακτήρες του Woody Allen από την ταινία ‘Deconstructing Harry’ είχε πει ότι ‘η παράδοση είναι η ψευδαίσθηση της μονιμότητας’. Μια κουβέντα που για αρκετά χρόνια τώρα αγνοούσα και κάπως διαφωνούσα, μέχρι που ήλθα σε επαφή με το καινούργιο έργο της. Η Χουρίκ διατηρεί την παράδοση με τρόπο μη συμβατικό, όπως αρμόζει σε μια γνήσια εκκεντρική περσόνα. Έχει εμπλακεί και ανέλαβε την πρωτοβουλία να χαρτογραφήσει την ιστορία της οικογένειάς της με τέτοιο τρόπο που ίσως η οικογένειά της η ίδια να μην κατέχει, αλλά με γλώσσα που η ίδια κατέχει πολύ, τη ζωγραφική! Πραγματικά ασυμβίβαστα! Η Χουρίκ αναβιώνει ξεχασμένους ανθρώπους και τόπους. Στην πραγματικότητα πληρώνει φόρο τιμής σαν μια οικογενειακή ιεροτελεστία. Αν και η ίδια δεν είναι δεμένη με την παράδοση ως άτομο, κατάφερε να διατηρήσει την παράδοση για τις μελλοντικές γενιές.

Η έμπνευση και αναφορά των εικονιστικών έργων προέρχεται από μαυρό-άσπρες οικογενειακές φωτογραφίες, οι οποίες έχουν επεξεργαστεί και τοποθετηθεί σε ένα νέο οπτικό περιβάλλον. Τα μοτίβα είναι παρμένα από τα μεταλλικά περιπαίγματα των παραθύρων που βρίσκονται στα

παλιά σπίτια της Λευκωσίας. Αρχικά οι εικόνες αυτές μεταφέρθηκαν ευθέως στο χαρτί και τον καμβά με γραφίτη ως το κύριο υλικό. Αργότερα όμως εξελίχτηκαν σε πιο πολύπλοκες χρωματικές συνθέσεις.

Αυτό που πραγματικά βρίσκω ενδιαφέρον στο έργο της Χουρίκ, δεν είναι τόσο το τελικό προϊόν ούτε η εννοιολογική του σημασία αλλά η διαδικασία που χρησιμοποίησε. Τον τρόπο δηλαδή που διάλεξε να επιλέξει τις γυναίκες της οικογένειάς της, είτε αυτή ήταν η μητέρα της, η γιαγιά της ή η φίλη της θείας της. Επιπρόσθετα η φυσική της παρουσία μπροστά από παλιά σπίτια της πόλης φανερώνει τη δέσμευση της να αποτυπώσει όχι μόνο τα μεταλλικά περιπαίγματα των παραθύρων αλλά και τις μνήμες του χώρου. Ένα μνημόσυνο στο άτομο και στο χώρο που ξεχάστηκε.

Η παράδοση είναι η ψευδαίσθηση της μονιμότητας. Πόσο αλήθεια! Από την άλλη όμως το αίσθημα της μονιμότητας το χρειαζόμαστε. Αίσθημα ασφάλειας και θαλπωρής όπως το έργο της Χουρίκ.